

ÅRSPLAN MOT KRÄNKANDE
BEHANDLING,
DISKRIMINERING OCH
TRAKASSERIER – 2024/2025

Malå kommuns förskola

Tankar från föregående år

Målsättningen med *Plan mot kränkande behandling* är att få en helhetsblick över hur arbetet mot kränkande behandling i vår förskola ser ut. Arbetsgången ska vara tydlig för vårdnadshavare och personal.

Förskolan i Malå består av 9 avdelningar, 7 avdelningar för barn 1–4 år och två avdelningar för de äldsta förskolebarnen. I det systematiska kvalitetsarbetet (hädanefter hänvisat till som SKA) har personalen på varje avdelning skrivit en sammanfattning av de trygghetsenkäter som i november skickades ut till alla barn i förskolan. I SKA har personalen även skrivit hur de använt sig av sociogram och kontaktbarometer för att ge alla barn förutsättning för delaktighet i förskolan. Nedan följer en analys av denna sammanfattning med syfte att utvärdera vårt arbete mot kränkande behandling.

Barnenkäten har en självklar plats i alla arbetsgrupper och används för att få en tydlig bild av vilka barn som är i behov av anpassningar eller stöd. Av de barn som svarade på enkäten trivs majoriteten på förskolan. Enkäten är utformad så att barnen kan svara med hjälp av bildstöd med en glad eller sur gubbe. De barn som markerar en sur gubbe följs upp genom föräldrasamtal och andra åtgärder utifrån det som framkommer. I år ser vi inga mönster utifrån det barnen beskriver utan det är enskilda kommentarer som har hanterats var för sig.

I avdelningarnas SKA ser vi år däremot skillnader i hur verktygen kontaktbarometer och sociogram används. Föregående år har inneburit personalförändringar i många arbetslag. Det har medfört att kunskapen kring varför och hur dessa verktyg ska användas behöver uppdateras och förankras på nytt.

Återkommande åtgärder på alla avdelningar är att dela barngruppen och i mindre lekgrupper, exempelvis i studios, fokusera på de barn som behöver stöd för att hitta en kompis eller för att trivas i gruppen. Genom enkäten framkommer i år, så väl som tidigare år, att några barn reagerar starkt på känslouttryck, både från jämnåriga kamrater och från vuxna exempelvis i samband med tillsägningar. Sedan tidigare har de vuxna inlett ett arbete för att minska problematiska situationer. Förebyggande åtgärder vi behöver fortsätta att utveckla är ett medvetet relationsbyggande mellan barn-barn, pedagog- barn och pedagog - vårdnadshavare. Det är i detta arbete som användningen av sociogram och kontaktbarometer har betydelse då det hjälper oss att upptäcka problematiska situationer samt se vilket resultat våra åtgärder ger.

Specialpedagogresursen har under föregående läsår fortsatt varit begränsad vilket inneburit att barn med allra störst stödbehov prioriterats. En möjlig förbättring är att återuppta användningen av de material och arbetssätt som finns tillgängliga för att användas i barngrupper: Detta gynnar alla barns utveckling men i synnerhet de barn som är i särskilt behov av stöd. Ett annat sätt att nyttja specialpedagogresursen så att den kommer fler till godo är införandet av regelbundna Case möten. I denna grupp sker beskrivning av dilemman tillsammans med kollegor, specialpedagog och rektor. Reflektion och dialog i dessa möten syftar till att öka förmågan, att själva och tillsammans, hitta strategier och lösningar på utmaningar som vi ställs inför.

Mål

I vår förskola vill vi att...

- alla vuxna bemöter barn och föräldrar med respekt. Vi vill alla barnets bästa!
- olikhet är normen! Alla har rätt att vara olika.
- vuxna är närvarande och lyhörda.
- barn som berättar att hen är ledsen, skadad eller rädd alltid tas på allvar.
- alla vuxna ska reagera och agera mot varje form av diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier av och mot både vuxna och barn.
- alla ska få göra sin röst hörd. (se bilaga 5 "rätten till kommunikation")
- platser där besvärliga situationer riskerar att uppstå ska uppmärksammas.

Aktiviteter:

- Kontinuerlig användning av sociogram
- Kontinuerlig användning av kontaktbarometer
- Enkät om trivsel och trygghet skickas hem och fylls i tillsammans med vårdnadshavarna.
- Rektor tillsammans med specialpedagog/logoped arbetar för att ge tillgång till olika kommunikationssätt och ger pedagogerna stöttning i det språkutvecklande arbetet.

Arbetsplan

- Genomgång av plan mot kränkande behandling
Ansvarig av genomgång: Specialpedagog och rektor
Tidsplan: augusti
- Likabehandlingsplanen ska finnas på varje avdelning, samt på hemsidan
Ansvarig: Samordnare och rektor
Tidsplan: september
- Sociogram och kontaktbarometer (bilagor 2,3 och 4)
Ansvarig: Förskollärare ansvarar för att lyfta frågan på arbetslagsträffar och agera Samtalsledare. Alla i arbetslaget ansvarar gemensamt för genomförandet och deltar i samtalen.
Tidsplan: En gång i månaden på arbetslagsträffar
- Kommunikation och delaktighet (bilaga 5)
Ansvarig: Förskollärare ansvarar för att lyfta "rätten till kommunikation" på arbetslagsträffar och agera samtalsledare. Alla i arbetslaget deltar i samtalen och är delaktiga i åtgärder.
Tidsplan: En gång i månaden på arbetslagsträffar
- Enkät till barnen (bilaga 1)
Ansvarig: En särskilt ansvarig i varje arbetslag distribuerar enkäten till vårdnadshavare.
Förskollärare ansvarar för att lyfta frågan på arbetslagsträffar och agera samtalsledare. Alla i arbetslaget deltar i analysen och arbetet med åtgärder.
Tidsplan: november

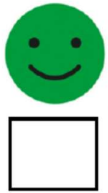

Enkät om trivsel och trygghet

Vi uppskattar om du tar dig tid tillsammans med ditt barn och svarar på denna enkät. Hjälp ditt barn att förstå frågorna och vi ber er om att vänta in barnens svar. Beroende på barnets ålder och språk kan du behöva hjälpa till som förälder att fylla i enkäten utifrån hur du tror att ditt barn har det på förskolan. **Resultatet ligger till grund för förskolans arbete mot kränkande behandling.**

Ditt namn

1. Hur trivs du på din förskola?

2. När känner du dig så här?

.....

.....

.....

.....

.....

3. När känner du dig så här?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Finns det något på förskolan som gör dig rädd?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Hur trivs du med dina kompisar?

Kommentar:

.....

.....

.....

6.Vem/vilka brukar du leka med?

.....

.....

.....

7.Finns det någon plats på förskolan där du känner dig så här?

.....

.....

MALÅ KOMMUN
Utbildningsavdelningen

8. Finns det någon plats på förskolan där du känner dig så här?

.....

.....

9. Kommentarer från vårdnadshavare

.....

.....

.....

.....

.....

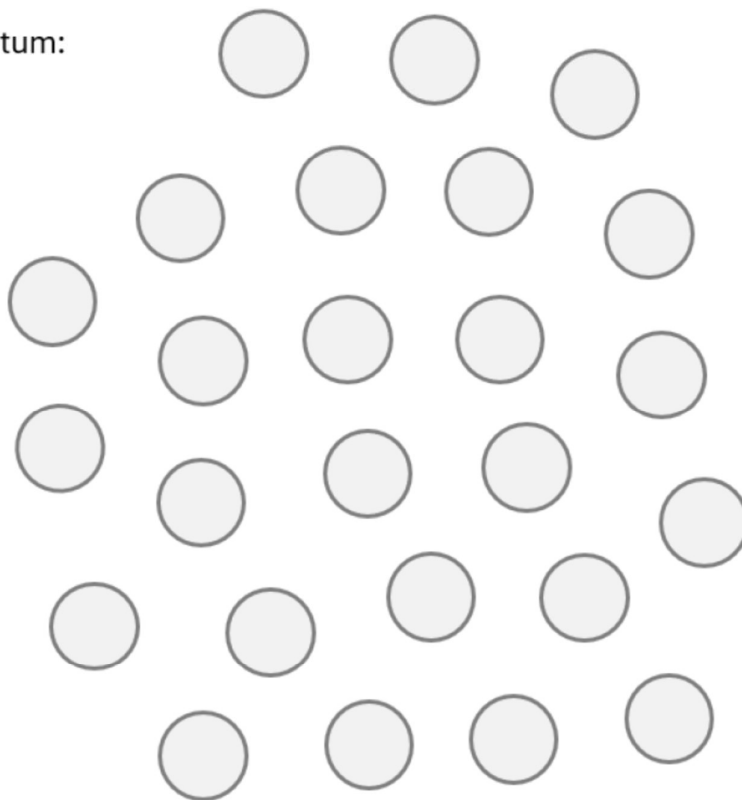
Tack för er medverkan!

Sociogram för barngrupp

- Varje cirkel representerar ett barn.
- Dra en eller flera pilar mellan de barn som ofta leker med varandra.
- Pilen riktas från barnet som väljer lekkamrat till det barn som blir vald.
- När det rör sig om barn som väljer varandra skall pilarna vara dubbelriktade.

Datum:

Analysera tillsammans. Exempel på frågor:

- Finns barn som har pilar riktade från sig till andra barn men inte blir valda av andra?
- Finns det grupperingar och hur påverkar dessa?
- Hur påverkas resultatet av tillfället och platsen då observationen gjordes?

Jämför mot tidigare genomförda observationer för att hitta förändringar över tid.

Identifiera barn som behöver ökat stöd och planera tillsammans vilka åtgärder ni vill prova med syftet att öka alla barns delaktighet.

Planerade åtgärder:

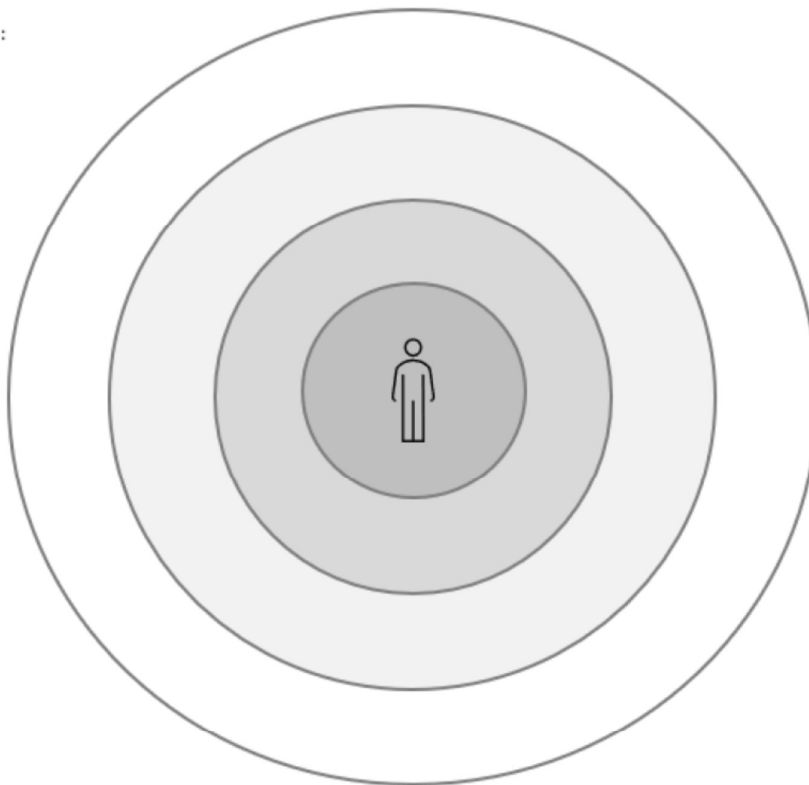

Sociogram pedagog - vårdnadshavare

Syftet med sociogrammet är att synliggöra behov av förändringar i relationer och bryta negativa mönster. Varje person i arbetslaget skattar sin kontakt med barnens vårdnadshavare. (Figuren kan också användas för att sammanfatta resultaten från kontaktbarometer pedagog – barn)

I ringarna omkring pedagogen skrivs namnen in utifrån hur kontakterna upplevs. I innersta cirkeln skrivs vårdnadshavare som pedagogen upplever sig fått en god kontakt med. Om vårdnadshavaren har frågor vänder de sig ofta till pedagogen. I yttersta ringen skrivs vårdnadshavare man upplever att man ännu inte har fått tillräcklig kontakt med. Det kan röra sig om att vårdnadshavaren inte vänder sig till pedagogen vid frågor eller funderingar. Notera också om det finns vårdnadshavare där man upplever att man har en negativ kontakt som behöver förbättras. Det kan handla om att samtal med vårdnadshavaren ofta handlar om negativa händelser.

Datum:

Lägg samman era figurer och analysera tillsammans. Förslag på frågor:

- Har alla vårdnadshavare fått god kontakt med någon av pedagogerna?
- Finns någon vårdnadshavare som vi behöver bygga kontakt med?
- Finns något vi behöver arbeta vidare med utifrån hur relationerna mellan pedagoger och vårdnadshavare ser ut just nu? Vilka åtgärder vill vi prova?

Planerade åtgärder:

Rätten att kommunicera

Jag har rätt att:

- få möjlighet att välja
- säga nej till föremål och handlingar
- be om det jag vill ha
- uttrycka önskemål och känslor
- bli lyssnad på och få ett svar även om svaret är "nej"
- be om och få uppmärksamhet och samspela med andra
- ha möjlighet att använda mitt kommunikations-sätt hela tiden
- be om och få information om planer och rutiner som rör mig
- få insatser för att utveckla min kommunikations-förmåga
- alltid ha ett kommunikations-system som fungerar
- vistas i miljöer som är kommunikativt tillgängliga
- delta i samtal som har ett meningsfullt innehåll
- bli pratad **med**, inte **om**
- bli tilltalad på ett respektfullt sätt

Fritt översatt av DART (www.dart-gbg.org) från National Joint Committee for the Communicative Needs of Persons with Severe Disabilities (1992): http://www.asha.org/NJC/bill_of_rights.htm För information om bildlicenser: www.dart-gbg.org/licenser

Analysera punkterna ovan tillsammans. Exempel på frågor:

- Uppfyller vi de kommunikativa rättigheterna för alla i vår barngrupp?
- Finns situationer där vi har svårare att uppfylla någon av punkterna för alla våra barn?
- Hur kan vi utveckla vårt arbete och vilka resurser/stöd behöver vi?

Planerade åtgärder: